

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
GENERALINIS PROKURORAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL REKOMENDACIJŲ DĖL NUKENTĖJUSIŲJŲ SPECIALIŲ APSAUGOS POREIKIŲ
VERTINIMO PATVIRTINIMO**

2016 m. vasario 29 d. Nr. I-63
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos prokuratūros įstatymo 14 straipsnio 1 dalimi ir 16 straipsnio 2 dalimi:

1. T v i r t i n u Rekomendacijas dėl nukentėjusiųjų specialių apsaugos poreikių vertinimo (pridedama).
2. S k e l b i u šį įsakymą Teisės aktų registre.
3. P a v e d u Dokumentų valdymo ir asmenų aptarnavimo skyriui apie įsakymo paskelbimą Teisės aktų registre pranešti Generalinės prokuratūros ir teritorinių prokuratūrų prokurorams, valstybės tarnautojams ir darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis.

Generalinis prokuroras

Evaldas Pašilis

REKOMENDACIJOS DĖL NUKENTĖJUSIŲJŲ SPECIALIŲ APSAUGOS POREIKIŲ VERTINIMO

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Rekomendacijos dėl nukentėjusiųjų specialių apsaugos poreikių vertinimo (toliau – Rekomendacijos) nustato nukentėjusiųjų specialių apsaugos poreikių, numatytų Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso (toliau – BPK) 36² straipsnyje, vertinimo tvarką ir specialių apsaugos priemonių taikymo faktinius pagrindus.

2. Rekomendacijose vartojamos sąvokos:

2.1. **Specialūs apsaugos poreikiai** – asmeninių savybių, nusikalstamos veikos pobūdžio ar jos padarymo aplinkybių nulemti nukentėjusiojo poreikiai naudotis BPK nustatytais garantijomis, kad nukentėjusysis būtų apsaugotas nuo psichinės traumos, nusikalstamo poveikio ar kitų neigiamų padarinių.

2.2. **Specialių apsaugos poreikių vertinimas** – ikiteisminio tyrimo veiksmus atliekančio pareigūno ar prokuroro ne vėliau kaip pirmosios nukentėjusiojo apklausos metu atliekamas vertinimas, kurio metu pagal Rekomendacijų nustatytą vertinimo tvarką nustatomi nukentėjusiojo specialūs apsaugos poreikiai.

2.3. **Nukentėjusysis** – fizinis asmuo, kuriam nusikalstama veika padarė fizinės, turitinės ar neturtinės žalos, arba nuo nusikalstamos veikos mirusio fizinio asmens šeimos narys ar artimasis giminaitis, kurie dėl to asmens mirties patyrė fizinės, turitinės ar neturtinės žalos. Toks asmuo pripažįstamas nukentėjusiuoju ikiteisminio tyrimo pareigūno, prokuroro nutarimu ar teismo nutartimi. Tuo atveju, kai akivaizdu, kad nusikalstama veika asmeniui padarė žalos, vertinimas gali būti atliekamas neatsižvelgiant į tai, ar priimtas nutarimas (nutartis) pripažinti asmenį nukentėjusiuoju.

2.4. **Specialios apsaugos priemonės** – BPK numatytos šios organizacinės priemonės, taikomos siekiant sumažinti baudžiamojo proceso ar kitą traumuojantį poveikį:

- 2.4.1. neviešas bylos nagrinėjimas teisme;
- 2.4.2. lydinčio asmens dalyvavimas;
- 2.4.3. tos pačios lyties pareigūno atliekama apklausa;
- 2.4.4. besispecializuojančio pareigūno atliekama apklausa;
- 2.4.5. to paties pareigūno atliekama pakartotinė apklausa;
- 2.4.6. lietuvių kalbos nemokančiam arba turinčiam kalbos, klausos, psichinę negalią ir nuo nusikalstamos veikos nukentėjusiam asmeniui ar jo atstovui užtikrinama teisė naudotis vertėjo paslaugomis;
- 2.4.7. pranešimas apie įtariamojo paleidimą į laisvę ar pabėgimą iš laisvės atėmimo vietos;
- 2.4.8. pranešimas apie įtariamojo suėmimą;
- 2.4.9. pranešimas apie teisės aktuose nustatytas galimas taikyti apsaugos priemonės ir jų skyrimo tvarką;
- 2.4.10. atstovo pagal įstatymą dalyvavimas;
- 2.4.11. įgaliotojo atstovo dalyvavimas;
- 2.4.12. apklausa garso ir vaizdo nuotolinio perdavimo priemonėmis;
- 2.4.13. apklausa pas ikiteisminio tyrimo teisėją;
- 2.4.14. apklausa vaikų apklausoms pritaikytose patalpose;

- 2.4.15. apklausa ne daugiau kaip vieną kartą;
- 2.4.16. apklausos metu daromas vaizdo ir garso įrašas;
- 2.4.17. apklausa nedalyvaujant įtariamajam;
- 2.4.18. specialistų dalyvavimas apklausoje.

II SKYRIUS

SPECIALIŲ APSAUGOS POREIKIŲ VERTINIMO TVARKA

3. Pirminis specialių apsaugos poreikių vertinimas atliekamas per kuo trumpesnę laiką nuo pranešimo apie nusikalstamą veiką gavimo, bet ne vėliau kaip pirmos nukentėjusiojo apklausos metu.

4. Specialiems apsaugos poreikiams įvertinti pildoma Nukentėjusiojo specialių apsaugos poreikių vertinimo pažyma (1 priedas), jeigu nukentėjusysis yra pilnametis asmuo, arba Nepilnamečio nukentėjusiojo specialių apsaugos poreikių vertinimo pažyma (2 priedas), jeigu nukentėjusysis yra nepilnametis asmuo.

5. Vertinant Rekomendacijų 4 punkte nurodytose pažymose nurodytus kriterijus, atsižvelgiama į visus iki vertinimo momento surinktus duomenis iš visų galimų šaltinių. Prireikus gali būti pasitelkiamas psichologas ar kiti specialių žinių ar įgūdžių turintys asmenys.

6. Specialių apsaugos poreikių vertinimo pažymas pildo ikiteisminio tyrimo veiksmus atliekantis pareigūnas arba prokuroras, kuris pats atlieka ikiteisminį tyrimą ar jam vadovauja.

7. Specialių apsaugos poreikių vertinimas Rekomendacijose nustatyta tvarka gali būti neatliekamas, jei tokie nukentėjusiojo poreikiai buvo nustatyti kitais būdais – remiantis specialisto pažyma ar išvada, pakartotinės rizikos vertinimo išvada ar pan. Šie dokumentai, jei nenustatyta speciali jų saugojimo tvarka, saugojami Rekomendacijų 12 punkte nustatyta tvarka.

8. Rekomenduotinos specialių apsaugos poreikių vertinimo gairės:

8.1. Iki 10 balų – žema rizika patirti baudžiamojo proceso ar kitą neigiamą poveikį.

8.2. Nuo 11 iki 20 balų – vidutinė rizika patirti baudžiamojo proceso ar kitą neigiamą poveikį.

8.3. Nuo 21 balo – didelė rizika patirti baudžiamojo proceso ar kitą neigiamą poveikį.

9. Nustačius didelę riziką patirti baudžiamojo proceso ar kitą neigiamą poveikį, rekomenduotina maksimaliai taikyti galimas specialias apsaugos priemones.

10. Nustačius vidutinę riziką patirti baudžiamojo proceso ar kitą neigiamą poveikį, rekomenduotina taikyti galimas specialias apsaugos priemones atsižvelgiant į nukentėjusiojo ar jo atstovo pagal įstatymą poziciją dėl tokių priemonių taikymo.

11. Nustačius žemą riziką patirti baudžiamojo proceso ar kitą neigiamą poveikį, taikomos privalomos specialios apsaugos priemonės.

12. Baudžiamąjį procesą organizuojantis pareigūnas ar prokuroras gali taikyti papildomas apsaugos priemones, atsižvelgdamas į vertinimo rezultatus.

13. Ikiteisminio tyrimo pareigūno užpildyta specialių apsaugos poreikių vertinimo pažymos kopija pateikiama ikiteisminiam tyrimui vadovaujančiam prokurorui. Pažymos originalas saugomas kartu su proceso dalyvių asmens duomenimis, o prokurorui pateikta kopija – ikiteisminio tyrimo kontrolės byloje.

14. Papildomas specialių apsaugos poreikių vertinimas gali būti prokuroro organizuojamas arba atliekamas atsiradus neįvertintoms aplinkybėms, nukentėjusiojo ar jo atstovo prašymu arba teismo pavedimu.

15. Pakartotinis specialių apsaugos poreikių vertinimas atliekamas atsiradus būtinybei vertinti iš naujo, jeigu aplinkybės, kurios yra šio vertinimo pagrindas, labai pasikeičia.

III SKYRIUS

SPECIALIŲ APSAUGOS PRIEMONIŲ SKYRIMO GAIRĖS

16. Įvertinus nukentėjusiojo specialius apsaugos poreikius, skiriamos specialios apsaugos priemonės. Skiriant specialias apsaugos priemones rekomenduotina vadovautis nurodytomis gairėmis:

16.1. Neviešas bylos nagrinėjimas teisme. Dėl šios specialios apsaugos priemonės taikymo sprendžiama teismo proceso metu, todėl ikiteisminio tyrimo metu ji neskiriama, tačiau rekomenduotina imtis visų galimų priemonių, siekiant riboti informacijos apie ikiteisminio tyrimo eigą, aplinkybes, ypač susijusias su nukentėjusiojo asmenybe ir elgesiu, patekimą į viešumą.

16.2. Lydinčio asmens dalyvavimas. Vertinama nukentėjusiojo galimybė be baimės dalyvauti baudžiamajame procese. Pastebėjus, kad nukentėjusysis bijo, rekomenduotina siūlyti pasirinkti taikyti šią specialią apsaugos priemonę. Sprendžiant dėl lydinčio asmens dalyvavimo taikymo vertinamos nusikalstamos veikos aplinkybės, taip pat ar parinktas asmuo netrukdyt sėkmingam bylos tyrimui.

16.3. Tos pačios lyties pareigūno atliekama apklausa. Šią specialią apsaugos priemonę rekomenduotina taikyti nusikaltimų ir baudžiamųjų nusizengimų žmogaus seksualinio apsisprendimo laisvei ir neliečiamumui, smurto artimoje aplinkoje, prekybos žmonėmis, pelnymosi iš kito asmens prostitucijos ir įtraukimo į prostituciją bylose ar bylose, susijusiose su diskriminavimu ar neapykanta dėl lyties.

16.4. Besispecializuojančio pareigūno atliekama apklausa. Šią specialią apsaugos priemonę rekomenduotina taikyti atliekant smurto artimoje aplinkoje, seksualinio pobūdžio ir prekybos žmonėmis nusikaltimų tyrimą, taip pat tyrimus, kuriuose nuo nusikalstamų veikų nukentėjo nepilnamečiai asmenys.

16.5. To paties pareigūno atliekama pakartotinė apklausa. Šią specialią apsaugos priemonę rekomenduotina taikyti įvertinus, ar nukentėjusysis pakankamai pasitikės kitu pareigūnu, ar pateikiama informacija bus išsami, taip pat ar kito pareigūno atliekama pakartotinė apklausa papildomai netraumuos nukentėjusiojo.

16.6. Lietuvių kalbos nemokančiam arba turinčiam kalbos, klausos, psichinę negalią ir nuo nusikalstamos veikos nukentėjusiam asmeniui ar jo atstovui užtikrinama teisė naudotis vertėjo paslaugomis. Nukentėjusiojo pageidavimu ši priemonė taikoma privalomai ir negali būti ribojama. Užtikrinamas vertėjas gimtąja kalba arba kita nurodyta kalba, kurią moka nukentėjusysis.

16.7. Pranešimas apie įtariamojo paleidimą į laisvę ar pabėgimą iš laisvės atėmimo vietos. Esant išreikštam nukentėjusiojo pageidavimui ši speciali apsaugos priemonė taikoma privalomai ir negali būti ribojama.

16.8. Pranešimas apie įtariamojo suėmimą. Ši speciali apsaugos priemonė yra privaloma, išskyrus atvejus, kai nukentėjusiojo gyvenamoji vieta nežinoma arba tai padarytų žalos įtariamajam.

16.9. Pranešimas apie teisės aktuose nustatytas galimas taikyti apsaugos priemones ir jų skyrimo tvarką. Rekomenduotina išaiškinti specialių apsaugos priemonių taikymo galimybes ir jų skyrimo tvarką kartu su nukentėjusiojo procesinėmis teisėmis.

16.10. Atstovo pagal įstatymą dalyvavimas. Toks atstovas parenkamas BPK 53 straipsnyje numatyta tvarka.

16.11. Įgaliotojo atstovo dalyvavimas. Toks atstovas parenkamas įstatymo numatyta tvarka papildomai įvertinus jo atitiktį BPK reikalavimams.

16.12. Apklausa garso ir vaizdo nuotolinio perdavimo priemonėmis. Ši speciali apsaugos priemonė rekomenduotina, kai įvertinus visas aplinkybes kyla grėsmė, kad tiesioginis dalyvavimas apklausoje traumotų ar psichologiškai žeidtų nukentėjusįjį, taip pat kitais BPK nustatytais pagrindais.

16.13. Apklausa pas ikiteisminio tyrimo teisėją. Ši speciali apsaugos priemonė rekomenduotina, kai būtina apsaugoti nukentėjusįjį nuo antrinio traumavimo proceso metu, taip pat kai teismo proceso metu nukentėjusiojo nebus įmanoma apklausti dėl sveikatos ar kitų priežasčių.

16.14. Apklausa vaikų apklausoms pritaikytose patalpose. Ši speciali apsaugos priemonė taikoma suaugusiems tais atvejais, kai būtina užtikrinti nukentėjusiojo specialius apsaugos poreikius siekiant išvengti kontakto su įtariamoju.

16.15. Apklausa ne daugiau kaip vieną kartą. Ši speciali apsaugos priemonė rekomenduotina, kai dėl nusikalstamos veikos pobūdžio ar kitų aplinkybių apklausa traumuoja ar psichologiškai žeidžia nukentėjusįjį.

16.16. Apklausa metu daromas vaizdo ir garso įrašas. Ši speciali apsaugos priemonė rekomenduotina, kai nėra galimybės skubiai pristatyti apklausai pas ikiteisminio tyrimo teisėją, taip pat siekiant užfiksuoti nukentėjusiojo emocinę būklę ar elgesį.

16.17. Apklausa nedalyvaujant įtariamajam (atliekama pas ikiteisminio tyrimo teisėją). Ši speciali apsaugos priemonė rekomenduotina, jeigu įtariamojo dalyvavimas trukdytų nukentėjusiajam duoti išsamius parodymus, baugintų ar emociškai traumuotų, tačiau šis draudimas negali riboti įtariamojo teisės užduoti nukentėjusiajam klausimus.

16.18. Specialistų dalyvavimas apklausoje. Ši speciali apsaugos priemonė rekomenduotina, jeigu tai padėtų apklausti nukentėjusįjį.

IV SKYRIUS NEPILNAMEČIAMS TAIKOMŲ SPECIALIŲ APSAUGOS PRIEMONIŲ SKYRIMO GAIRĖS

17. Nuo nusikalstamos veikos nukentėjus nepilnamečiui, ikiteisminio tyrimo metu privalomai taikomos šios specialios apsaugos priemonės:

17.1. Neviešas bylos nagrinėjimas teisme. Dėl šios specialios apsaugos priemonės taikymo sprendžiama teismo proceso metu, todėl vertinti ikiteisminio tyrimo metu nereikia, tačiau rekomenduotina imtis visų galimų priemonių, siekiant riboti informacijos apie ikiteisminio tyrimo eigą, aplinkybes, ypač susijusias su nukentėjusiojo asmenybe ir elgesiu, patekimą į viešumą.

17.2. Apklausa metu daromas vaizdo ir garso įrašas.

18. Nukentėjusiems nepilnamečiams pasirinktinai taikomos šios specialios apsaugos priemonės:

18.1. Lydinčio asmens dalyvavimas. Lydintis asmuo, nepilnamečių bylose esant išreikštam nukentėjusiojo ar jo atstovo pageidavimui, turėtų dalyvauti išimtiniais atvejais, nes nepilnamečio interesus užtikrina atstovas pagal įstatymą, psichologas, vaiko teisių apsaugos institucijos atstovas. Lydinčiu asmeniu negali būti nepilnametis.

18.2. Tos pačios lyties pareigūno atliekama apklausa (žr. Rekomendacijų 16.3 p.).

18.3. Kitos specialios apsaugos priemonės nukentėjusiems nepilnamečiams taikomos vadovaujantis Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro patvirtintomis Rekomendacijomis dėl nepilnamečio liudytojo ir nukentėjusiojo apklausos ir šių Rekomendacijų III skyriaus nuostatomis.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

19. Specialios apsaugos priemonės privalomai ar pasirinktinai skiriamos vadovaujantis Baudžiamajame procese taikomų specialių apsaugos priemonių atmintine (3 priedas).

20. Vadovaujantis 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2012/29/ES, kuria nustatomi būtiniausi nusikaltimų aukų teisių, paramos joms ir jų apsaugos standartai ir kuria pakeičiamas Tarybos pamatinis sprendimas 2001/220/TVR, 23 straipsnio 1 dalimi, speciali apsaugos priemonė, numatyta taikyti atlikus specialių apsaugos poreikių vertinimą, netaikoma, jeigu tai neįmanoma dėl veiklos ar praktinių apribojimų arba jeigu būtina skubiai apklausti nukentėjusįjį ir to nepadarius gali būti pakenkta nukentėjusiajam ar kitam asmeniui arba baudžiamojo proceso eigai.

Rekomendacijų dėl nukentėjusiųjų
specialių apsaugos poreikių
vertinimo
1 priedas

NUKENTĖJUSIOJO SPECIALIŲ APSAUGOS POREIKIŲ VERTINIMO PAŽYMA

(Data)		(Laikas)	
Ikteisminis tyrimas		(Numeris)	
(Nukentėjusiojo vardas ir pavardė)			
Vertinimas atliekamas	Iš karto po nusikalstamos veikos padarymo	Per 1 parą nuo nusikalstamos veikos padarymo	Daugiau nei po 1 paros nuo nusikalstamos veikos padarymo
<i>Baudžiamojo proceso galimo neigiamo poveikio įvertis (žymėti +)</i>	<i>Visi 1 skilties atsakymai TAIP – 2 balai</i>	<i>Visi 2 skilties atsakymai TAIP – 1 balas</i>	<i>Visi 3 skilties atsakymai TAIP – 0 balų</i>
Duomenys apie nusikalstamą veika			
	1 skiltis	2 skiltis	3 skiltis
Nusikalstamos veikos pobūdis	smurtinio, seksualinio pobūdžio labai sunkūs ir sunkūs nusikaltimai ir nusikalstamos veikos, susijusios su smurtu artimoje aplinkoje	smurtinio, seksualinio pobūdžio apysunkiai ir nesunkūs nusikaltimai	kito pobūdžio
Veika nukreipta	į nukentėjusįjį	ir į artimuosius	į turtą
Poveikis	fizinis smurtas	psichinis smurtas	nenaudotas
Patirta žala	fizinė	moralinė	turtinė
Išoriniai sužalojimai	žymus sužalojimas	nežymus sužalojimas	nėra
Duomenys apie nukentėjusįjį			
Sveikata (<i>akivaizdūs požymiai arba nustatyti faktai</i>)	fizinės sveikatos sutrikimas	psichinės sveikatos sutrikimas	nėra duomenų
Socialinė aplinka (<i>šeiminė padėtis, finansinė padėtis, darbo santykiai ir kt.</i>)	neigiama (asocialus gyvenimo būdas)	nėra duomenų	teigiama
Kiti reikšmingi duomenys (<i>tautybė, pilietybė, priklausymas religinei, etninei ar kt. grupei</i>)	turėjo įtakos nusikalstamai veikai	nenustatyta įtaka nusikalstamai veikai	neturėjo įtakos nusikalstamai veikai
Santykis su kaltininku	pažįstamas	nepažįstamas	nenustatytas
Priklausomumas nuo kaltininko	materialinis priklausomumas	kitoks priklausomumas (tarnybinis, emocinis)	nėra
Elgesys vertinimo metu	akivaizdi potrauminė būklė (didelis jaudulys, nerišli kalba, dezorientacija ir kt.)	akivaizdus nerimas, baimė	akivaizdžių požymių nėra
Vaidmuo procese	konkrečiai nurodo kaltininką	parodymai iš dalies identifikuoja kaltininką	parodymai neidentifikuoja kaltininko
Nusikalstamas poveikis	žinomas	tikėtinas	nenustatytas
Kiti įtakos veiksniai	artimųjų priešiškus	nenustatyta	artimųjų palaikymas
Duomenys apie kaltininką			
Įtariamasis	nustatytas	žinomi požymiai	nenustatytas
Nusikalstamą veika padarė*	grupė	vienas	nenustatyta
Kaltininko charakteristika*	teistas	nenustatyta	neteistas

	agresyvus, konfliktiškas	nenustatyta	pozityvus
BALŲ SUMA			
IŠ VISO			

*pildoma, jeigu kaltininkas nustatytas

ĮVERTINIMAS:

- DIDELĖ RIZIKA (nuo 21 balo)
- VIDUTINĖ RIZIKA (nuo 11 iki 20 balų)
- ŽEMA RIZIKA (iki 10 balų)

(Įvertinimą atlikusio pareigūno pareigų pavadinimas)

(Parašas)

(Vardas ir pavardė)

(Dalyvavusio specialisto pareigų pavadinimas)

(Parašas)

(Vardas ir pavardė)

**NEPILNAMEČIO NUKENTĖJUSIOJO SPECIALIŲ APSAUGOS POREIKIŲ VERTINIMO
PAŽYMA**

(Data)		(Laikas)	
Ikteisminis tyrimas		(Numeris)	
(Nukentėjusiojo vardas ir pavardė)			
Vertinimas atliekamas	iš karto po nusikalstamos veikos padarymo	per 1 parą nuo nusikalstamos veikos padarymo	daugiau nei per 1 parą nuo nusikalstamos veikos padarymo
<i>Baudžiamojo proceso galimo neigiamo poveikio įvertis (žymėti +)</i>	<i>Visi 1 skilties atsakymai TAIP – 10 balų</i>	<i>Visi 2 skilties atsakymai TAIP – 5 balai</i>	<i>Visi 3 skilties atsakymai TAIP – 0 balų</i>
Duomenys apie nusikalstamą veiką			
	1 skiltis	2 skiltis	3 skiltis
Nusikalstamos veikos pobūdis	nusikalstamos veikos žmogaus sveikatai, laisvei, seksualinio apsisprendimo laisvei ir neliečiamumui, vaikui ir šeimai ar dorovei*	sunkūs ir labai sunkūs nusikaltimai	kito pobūdžio
Veika nukreipta	į nukentėjusįjį	ir į artimuosius	į turtą
Poveikis	fizinis smurtas	psichinis smurtas	nenaudota
Patirta žala	fizinė	moralinė	turtinė
Išoriniai sužalojimai	žymus sužalojimas	nežymus sužalojimas	nėra
Duomenys apie nukentėjusįjį			
Amžiaus grupė	0–10 m.	11–14 m.	15–18 m.
Socialinė aplinka	neigiama (gyvena asociatioje šeimoje ir pan.)	nėra duomenų	teigiama (yra akivaizdūs duomenys, kad vaiku rūpinamasi tinkamai)
Elgesys vertinimo metu	akivaizdi potrauminė būklė (didelis jaudulys, nerišli kalba, dezorientacija ir kt.)	akivaizdus nerimas, baimė	akivaizdžių požymių nėra
Nusikalstamas poveikis	žinomas	tikėtinas	nenustatytas
Anksčiau yra nukentėjęs nuo nusikalstamos veikos	nukentėjo nuo šeimos narių	nukentėjo ne nuo šeimos narių	nenukentėjo / nėra duomenų
Atstovavimas	atstovas pagal įstatymą negali užtikrinti nepilnamečio teisių ir teisėtų interesų (įtariamas nusikalstamais veiksmais prieš vaiką, neblaivus, turi asmeninį suiinteresuotumą byloje ir pan.)*	atstovas pagal įstatymą – valstybinės institucijos atstovas	atstovas pagal įstatymą tinkamai užtikrina nepilnamečio teises ir teisėtus interesus
BALŲ SUMA			
IŠ VISO			

*būtinasis įgaliotojo atstovo dalyvavimas

DIDELĖ RIZIKA (nuo 21 balo)

VIDUTINĖ RIZIKA (nuo 11 iki 20 balų)

ŽEMA RIZIKA (iki 10 balų)

(Įvertinimą atlikusio pareigūno pareigų pavadinimas)

(Parašas)

(Vardas ir pavardė)

(Dalyvavusio specialisto pareigų pavadinimas)

(Parašas)

(Vardas ir pavardė)

**BAUDŽIAMAJAME PROCESSE TAIKOMŲ SPECIALIŲ APSAUGOS PRIEMONIŲ
ATMINTINĖ**

Speciali apsaugos priemonė	BPK str.	Nusikalstama veika	Subjektas	Privaloma / Rekomenduotina
Lydinčio asmens dalyvavimas	9 str. 5 d., 56 ¹ str.	nusikalstamų veikų žmogaus seksualinio apsisprendimo laisvei ir neliečiamumui, smurto artimoje aplinkoje, prekybos žmonėmis bylose, taip pat bylose, susijusiose su diskriminavimu ar neapykanta dėl lyties	pilnametis	rekomenduotina
		visos nusikalstamos veikos	nepilnametis	taikoma išimtiniais atvejais
Tos pačios lyties pareigūno atliekama apklausa	185 str. 2 d.	nusikalstamų veikų žmogaus seksualinio apsisprendimo laisvei ir neliečiamumui, smurto artimoje aplinkoje, taip pat bylose, susijusiose su diskriminavimu ar neapykanta dėl lyties	visi	rekomenduotina, jeigu nukentėjusysis prašo (atsisakyti galima tik motyvuotu ikiteisminio tyrimo pareigūno nutarimu)
Besispecializuojančio pareigūno atliekama apklausa		nusikalstamų veikų žmogaus seksualinio apsisprendimo laisvei ir neliečiamumui, smurto artimoje aplinkoje, prekybos žmonėmis bylose, taip pat bylose, kuriose nukentėjo nepilnametis	visi	rekomenduotina
To paties pareigūno atliekama pakartotinė apklausa	186 str. 2 d.	visos nusikalstamos veikos	nepilnametis	rekomenduotina
Vertėjo dalyvavimas	8 str. 4 d.	visos nusikalstamos veikos	nemokantys lietuvių kalbos ar turintys kalbos, klausos, psichinę negalią	privaloma
Pranešimas apie įtariamą suėmimą	128 str. 4 d. 308 str. 5 d.	visi nusikaltimai	visi	privaloma, išskyrus atvejus, kai nukentėjusiojo gyvenamoji vieta nežinoma ar tai padarytų žalos įtariamajam
Pranešimas apie įtariamą paleidimą	128 str. 4 d. 308 str. 5 d.	visos nusikalstamos veikos	visi	privaloma, kai nukentėjusysis prašo

laisvę ar pabėgimą iš laisvės atėmimo vietos				
Pranešimas apie teisės aktuose nustatytas galimas taikyti apsaugos priemonės ir jų skyrimo tvarką	128 str. 4 d.	visos nusikalstamos veikos	visi	privaloma
Atstovo pagal įstatymą dalyvavimas	53 str.	visos nusikalstamos veikos	nepilnamečiai	rekomenduotina
			pilnamečiai neveiksnūs asmenys, taip pat BPK 53 str. 4 d. numatyti asmenys	
Įgaliotojo atstovo dalyvavimas	55 str. 4 d.	nusikalstamų veikų žmogaus sveikatai, laisvei, seksualinio apsisprendimo laisvei ir neliečiamumui; vaikui ir šeimai ar dorovei bylose, kai be įgaliotojo atstovo pagalbos nukentėjusiojo nepilnamečio teisės ir teisėti interesai nebūtų tinkamai ginami	visi	rekomenduotina
Apklausa garso ir vaizdo nuotolinio perdavimo priemonėmis	183 str. 4 d.	visos nusikalstamos veikos	nukentėjusysis, kuriam taikomos apsaugos nuo nusikalstamo poveikio priemonės arba kuris dėl kitų svarbių priežasčių negali atvykti į apklausą	rekomenduotina
Apklausa pas ikiteisminio tyrimo teisėją	185 str. 186 str. 1 d.	visos nusikalstamos veikos	nepilnametis	rekomenduotina
		nusikalstamų veikų seksualinio apsisprendimo laisvei ir neliečiamumui; smurto artimoje aplinkoje; prekybos žmonėmis; pelnymosi iš kito asmens prostitucijos ir įtraukimo į prostituciją bylose	pilnametis	rekomenduotina
Apklausa vaikų apklausoms	186 str. 2 d.	visos nusikalstamos veikos	nepilnametis	rekomenduojama

pritaikytose patalpose				
Apklausa ne daugiau kaip vieną kartą	186 str. 2 d.	visos nusikalstamos veikos	nepilnametis	rekomenduojama
		smurto artimoje aplinkoje ir seksualinio pobūdžio nusikalstamų veikų bylose	pilnametis	
Apklausa metu daromas vaizdo ir garso įrašas	186 str. 2 d.	visos nusikalstamos veikos	nepilnametis	privaloma
			pilnametis	rekomenduotina, kai nėra galimybės skubiai pristatyti apklausai pas ikiteisminio tyrimo teisėją, taip pat siekiant užfiksuoti nukentėjusiojo emocinę būklę ar elgesį
Apklausa nedalyvaujant įtariamajam	186 str. 3 d.	visos nusikalstamos veikos	nepilnametis	rekomenduotina, jeigu įtariamasis gali daryti poveikį
Specialistų dalyvavimas apklausoje (psichologas, socialinis darbuotojas)	186 str. 5 d. 188 str. 5 d.	visos nusikalstamos veikos	nepilnametis	privaloma, kai to prašo proceso dalyviai, kitais atvejais rekomenduotina
			pilnametis	rekomenduotina, jeigu tai padėtų apklausti nukentėjusįjį